

Meldingen dierenwelzijn landbouwhuisdieren Inspectieresultaten 2019

De NVWA ontving in 2019 in totaal 2.934 meldingen over vermoedens van dierverwaarlozing bij landbouwhuisdieren. Deze factsheet gaat in op de aard van de meldingen en de resultaten van de inspecties in 2019.

Meldingen over dierenwelzijn worden gedaan door burgers en zogenoemde erfbetreders, zoals een dierenarts of bedrijfshulpverlener. Zuivelcoöperaties melden aan de NVWA als zij geen melk meer ophalen bij een veehouder (melkweigering), vanwege bijvoorbeeld vervuilde stallen of een (te) lage melkqualiteit. Dit kan wijzen op dierverwaarlozing. Daarnaast worden meldingen gedaan door NVWA-medewerkers, zoals toezichthoudende dierenartsen vanuit het slachthuis.

Meldingen komen binnen bij het Klantcontactcentrum van de NVWA, het landelijk meldnummer 144 of bij het meldpunt 'meld misdaad anoniem'. De NVWA overlegt daarnaast met het Vertrouwensloket over meldingen die daar binnenkomen en waarbij het vermoeden bestaat dat er ernstige misstanden plaatsvinden. Omgekeerd vindt er ook overleg plaats over bedrijven waarbij het Vertrouwensloket een rol kan spelen in de begeleiding van een veehouder en waarvoor de betreffende veehouder toestemming heeft gegeven voor benadering van het Vertrouwensloket.

De NVWA beoordeelt alle meldingen dierenwelzijn en maakt vervolgens een risicoafweging. Het uiteindelijke doel van het gericht inspecteren naar aanleiding van meldingen is het verhogen van de naleving op de welzijnsregelgeving.

Wettelijk kader

Regels over dierenwelzijn bij het houden van landbouwhuisdieren staan in de [Wet dieren](#), het [Besluit houders van dieren](#) en de [Regeling houders van dieren](#). De NVWA houdt toezicht op de naleving van deze regelgeving.

Werkwijze

Een melding komt binnen en wordt geregistreerd. Daarna volgt een risicobeoordeling en afweging: is op basis van de beschikbare informatie een inspectie ter plaatse noodzakelijk? Een deel van de meldingen kan telefonisch of soms ook administratief worden afgehandeld. Niet elke melding wordt met een inspectie opgevolgd. Soms vormen meldingen op een later moment alsnog aanleiding voor een inspectie, bijvoorbeeld als er nieuwe informatie beschikbaar komt.

De meldingen waarbij een fysieke inspectie noodzakelijk wordt geacht, worden doorgezet naar een inspecteur. Deze bezoekt het bedrijf, eventueel samen met een collega-inspecteur of een -dierenarts.

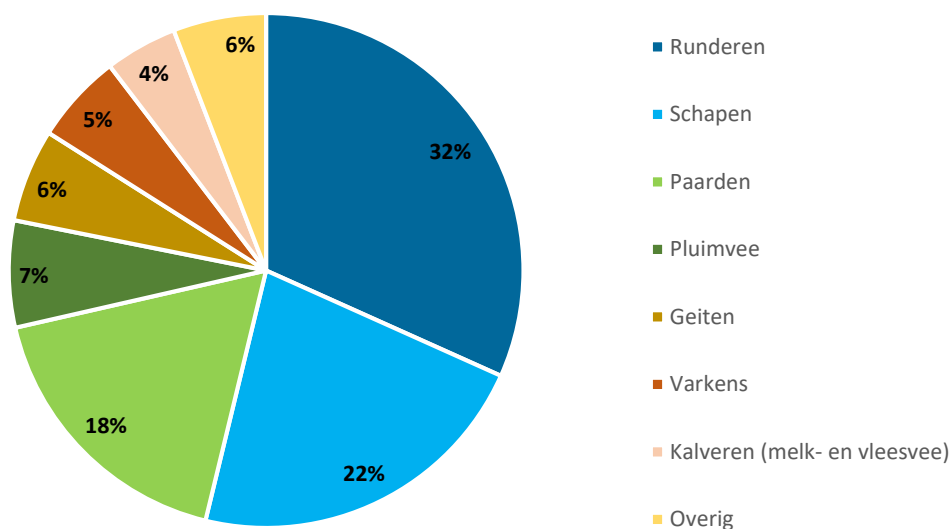
Resultaten

Aantal meldingen

In 2019 kreeg de NVWA in totaal 2.934 dierenwelzijnsmeldingen over landbouwhuisdieren binnen. Dit waren 2.827 meldingen over dierenwelzijn en 107 meldingen van melkweigeringen. Het aantal meldingen dierenwelzijn is met 3% gestegen t.o.v. 2018. In 2018 was, ten opzichte van 2017, een stijging van 28% zichtbaar van dit type meldingen. Die grote toename werd met name veroorzaakt door het erg warme weer in de zomers van 2018 en 2019. De meldingen in de zomer van 2019 gingen met name over dieren in de wei zonder water of beschutting.

Resultaten inspecties

Naar aanleiding van de meldingen zijn 691 inspecties uitgevoerd. Bij een inspectie kunnen meerdere diersoorten worden aangetroffen, daardoor ligt het totaal aantal inspecties per diersoort hoger dan het totaal aantal uitgevoerde inspecties. De meeste meldingen en inspecties hadden betrekking op runderen (melk- en vleesvee), schapen en paarden, zoals te zien is in het onderstaande diagram (figuur 1). Deze diersoorten worden vaker buiten gehouden en zijn dus voor meer mensen zichtbaar. De inspecties bij kalveren betreffen zowel melk- als vleesvee.

Figuur 1. Het percentage inspecties naar aanleiding van meldingen per diersoort in 2019

Overtredingen

In 2019 troffen de inspecteurs bij 33% van de inspecties een of meerdere overtredingen aan; de inspectie was niet akkoord. Bij de inspecties bij kalveren op melk- en vleesveebedrijven (52%) en runderen (43%) zijn de meeste overtredingen vastgesteld. Bij varkens, pluimvee, schapen, geiten en bij paarden werden bij 35% respectievelijk 31%, 24%, 24% en 26% van de inspecties overtredingen vastgesteld.

De overtredingen hadden met name betrekking op het verzorgen van de dieren. Dit betrof o.a. het ontbreken van hygiënische huisvesting (geen droge en schone ligplaats), geen toereikende hoeveelheid water en voer van passende kwaliteit, het niet tijdig behandelen van zieke dieren (o.a. klauw- en hoefverzorging) en het niet tijdig afzonderen van zieke dieren.

Maatregelen

Bij inspecties die niet akkoord zijn, wordt een maatregel opgelegd. Die maatregel kan bestraffend zijn, of in combinatie met een herstelmaatregel worden opgelegd. Maatregelen zijn bijvoorbeeld een schriftelijke waarschuwing, bestuursrechtelijke herstelmaatregel, bestuurlijke boete of een proces-verbaal. Tabel 1 toont het aantal en de typen maatregelen, die zijn genomen naar aanleiding van geconstateerde overtredingen, tijdens inspecties die zijn uitgevoerd naar aanleiding van meldingen.

Type maatregel	Aantal
Schriftelijke waarschuwing	123
Bestuurlijke maatregel (<i>herstelmaatregel</i>)	64
Bestuurlijke boete (<i>strafmaatregel</i>)	20
Proces-verbaal (<i>strafmaatregel</i>)	53

Tabel 1. Het aantal en type opgelegde maatregelen bij inspecties uitgevoerd naar aanleiding van meldingen

Conclusie

Het aantal meldingen dierenwelzijn is in 2019 met 3% gestegen ten opzichte 2018 en met 32% ten opzichte van 2017. De toename van de meldingen werd opnieuw veroorzaakt door het extra warme weer in de zomer.

Bij 33% van de inspecties die naar aanleiding van een melding zijn uitgevoerd, zijn één of meer overtredingen geconstateerd. In 2018 was 38% van de uitgevoerde inspecties niet akkoord.